

Θεματική ενότητα
ΔΕΟ24

ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ
2022-2023

Eclass4U

The best Choice for you

ΜΑΘΗΜΑ **6**

14/12/22

ΘΕΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές

Τόμος Β – PART III

Ανάλυση και Συζήτηση Θεμάτων Δεύτερης Γραπτής Εργασίας

Στο Σύγχρονο Διοικητικό Σύστημα στην Ελλάδα

210-5711484 6970-401981 grammateia.eclass4u@gmail.com

Καθηγήτρια : Βίκυ Βάρδα.

Agenda Μαθήματος 6

ΜΕΡΟΣ Α

- ΘΕΩΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Β

- ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θεωρία Έλεγχος & Ανεξάρτητες αρχές

The image displays the logos of several independent authorities in Greece, arranged in three rows. The top row features the logo of the Ombudsman (ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ) and the Hellenic Republic's Authority for the Protection of Personal Data (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ). The middle row shows the National Council for Radio and Television (ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ) and the National Authority for Consumer Protection (ΑΡΧΗ ΠΡΟΤΕΚΤΑΒΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ). The bottom row includes the National Commission for Consumer Protection & Telecommunications (ΕΕΤΤ) and the High Council for the Selection of Personnel (ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ).

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ
ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ
THE NATIONAL COUNCIL FOR RADIO AND TELEVISION

ΑΡΧΗ ΠΡΟΤΕΚΤΑΒΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ

ΕΕΤΤ
ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΑΣΕΠ | ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Στην ελληνική έννομη τάξη προβλέπονται οι εξής μορφές ελέγχου της δημόσιας διοίκησης:

- ο κοινοβουλευτικός έλεγχος,
- ο δικαστικός έλεγχος,
- ο διοικητικός έλεγχος και
- ο ενδιάμεσος έλεγχος, ο χαρακτηριζόμενος και ως «τέταρτη μορφή ελέγχου» της εκτελεστικής εξουσίας.

Κοινοβουλευτικός έλεγχος

είναι ο έλεγχος που ασκούν οι ίδιοι οι βουλευτές στο έργο της εκάστοτε κυβέρνησης. Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος γίνεται για να ενημερωθεί η βουλή για κάποια θέματα και διαθέτει διάφορα εργαλεία για την άσκηση του.

Ο δικαστικός έλεγχος έγκειται στη συνταγματική εγγύηση δικαστικής προστασίας του πολίτη, έναντι της δημόσιας εξουσίας ή και των ιδιωτών. Αναγνωρίζεται, έτσι, συνταγματικά η δυνατότητα του κάθε πολίτη να προσφεύγει στη δικαιοσύνη, σε περίπτωση που πράξεις ή παραλείψεις οργάνων της δημόσιας διοίκησης θίγουν δικαιώματα ή συμφέροντά του, ήτοι, σε περίπτωση που ανακύπτουν διοικητικές διαφορές.

Ο διοικητικός έλεγχος αποτελεί στην ουσία μια μορφή εσωτερικού ελέγχου ή αυτοελέγχου της Διοίκησης, αφού ασκείται από όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της εκτελεστικής εξουσίας. Μπορεί να λαμβάνει τη μορφή του ιεραρχικού ελέγχου ή της διοικητικής εποπτείας και ασκείται είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από διοικητική προσφυγή ή αναφορά πολίτη, του οποίου τα έννομα συμφέροντα θίγονται πό πράξη ή παράλειψη της Διοίκησης.

- A. Έλεγχος επί των πράξεων και έλεγχος επί των προσώπων
- B. Προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος
- Γ. Έλεγχος νομιμότητας και έλεγχος ουσίας
- Δ. Έλεγχος αυτεπάγγελτος και έλεγχος που ασκείται κατόπιν διοικητικής προσφυγής

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

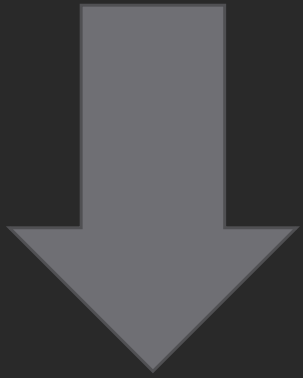
Το **Ελεγκτικό Συνέδριο** αποτελεί **ανώτατο διοικητικό δικαστήριο**, το οποίο εκδίδει **αμετάκλητες αποφάσεις** και οι δικαστικοί σχηματισμοί του αντιστοιχίζονται σε ιδιαίτερο κλάδο της Διοικητικής Δικαιοσύνης. Εκδικάζει διαφορές σχετικά με την **απονομή συντάξεων** και τον **έλεγχο των λογαριασμών των δημοσίων υπαλλήλων**.

Βασικό ένδικο βοήθημα αποτελεί η έφεση. Στο εν λόγω ένδικο βοήθημα προβλέπεται ότι υπάγονται συγκεκριμένες υποθέσεις:

- α. οι πράξεις που εκδίδονται από το Δικαστήριο κατά την άσκηση της ελεγκτικής αρμοδιότητας των οργάνων του,
- β. οι εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται στο πλαίσιο:
 - ↯ Του ελέγχου των λογαριασμών των δημόσιων υπόλογων και των υπόχρεων σε δημόσια λογοδοσία.
 - ↯ Της απονομής των συντάξεων κατά την έννοια της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του Σ.
 - ↯ Της αστικής ευθύνης των πολιτικών ή στρατιωτικών υπαλλήλων, καθώς και των υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ..

Οι ελεγκτικές αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιλαμβάνουν την υποβολή προς τη Βουλή έκθεσης για τον απολογισμό και τον ισολογισμό του Κράτους (άρθρο 98 παρ. 1 Σ.)

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Βασικό χαρακτηριστικό της διοικητικής δικονομίας είναι ότι εφαρμόζεται ανακριτικό σύστημα σε αντίθεση προς ό,τι ισχύει στην πολιτική δικονομία. Αυτό σημαίνει, ότι στο δικαστήριο, το οποίο εκάστοτε επιλαμβάνεται μίας διοικητικής διαφοράς, εξετάζει αυτεπαγγέλτως τη συνδρομή των διαδικαστικών προϋποθέσεων και το ζήτημα της διαφοράς.

Ο δικαστικός έλεγχος διενεργείται από τα δικαστήρια,

Στη Διοικητική Δικαιοσύνη εντάσσεται το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), **ΠΟΥ είναι και το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο της Χώρας**

και το **Ελεγκτικό Συνέδριο**, στο οποίο υπάγονται ειδικές διαφορές, όπως είναι οι συνταξιοδοτικές διαφορές, οι διαφορές για την απόδοση ευθύνης σε υπαλλήλους του κράτους.

Σε περίπτωση **ακυρωτικών διαφορών** ασκείται **αίτηση ακυρώσεως**, ενώ σε περίπτωση **διαφορών ουσίας** ασκείται **προσφυγή** (άρθρα 63 επ. ΚΔΔικον) ή **αγωγή** (άρθρα 71 επ. ΚΔΔικον) ή **ανακοπή** (άρθρα 217 επ. ΚΔΔικον).

Οι διοικητικές διαφορές ουσίας δικάζονται σε **πρώτο βαθμό** από το **Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο** και σε **δεύτερο βαθμό** από το **Τριμελές Διοικητικό Εφετείο**, ενώ *κατ' εξαίρεση* κάποιες διαφορές ουσίας εκδικάζονται σε **πρώτο και σε τελευταίο βαθμό** από το **Διοικητικό Εφετείο** ή σε **πρώτο βαθμό** από το **Μονομελές Πρωτοδικείο**.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι Ανεξάρτητες Αρχές συχνά ασκούν, μεταξύ άλλων, και **ελεγκτικές αρμοδιότητες σε σχέση με τη δράση της Δημόσιας Διοίκησης**, όπως κατεξοχήν συμβαίνει στην περίπτωση του **Συνηγόρου, του Πολίτη (ΣτΠ)**, ο οποίος **επιλαμβάνεται κατόπιν αναφορών και βοηθά**, προκειμένου να **λυθεί εξωδικαστικά** τυχόν διαφορά που έχει προκύψει, προϋπόθεση δε, για να επιληφθεί κάποιου θέματος είναι να **μην υπάρχει εκκρεμοδικία**.

Ανεξάρτητες Αρχές

- ❑ Οι ανεξάρτητες Αρχές είναι συλλογικά διοικητικά όργανα, ενταγμένα στο νομικό πρόσωπο του κράτους, δηλαδή στο Δημόσιο.
- ❑ Εμφανίσθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη ήδη από τη δεκαετία του 1980 ως «ανεξάρτητες διοικητικές αρχές» και ορισμένες από αυτές κατοχυρώθηκαν, στη συνέχεια, από το ίδιο το Σύνταγμα, με την αναθεώρηση του 2001
- ❑ Το βασικό χαρακτηριστικό των παραπάνω μορφωμάτων είναι η **ενδοδιοικητική ανεξαρτησία** τους. η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και οι πράξεις που εκδίδουν δεν υπόκεινται σε έλεγχο νομιμότητας (πολλώ δε μάλλον σε έλεγχο σκοπιμότητας) από τον Υπουργό. Περαιτέρω, τα μέλη τους διαθέτουν **προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία**.
- ❑ Τέλος, οι ανεξάρτητες αρχές διαθέτουν **οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια**, δηλαδή δικό τους προσωπικό και ιδιαίτερο προϋπολογισμό
- ❑ Η **αποστολή** των ανεξάρτητων Αρχών έγκειται είτε στη ρύθμιση της άσκησης ενός συνταγματικού δικαιώματος, είτε στη ρύθμιση μιας οικονομικής, κατά κανόνα δραστηριότητας, η οποία συνιστά αγορά απελευθερωμένης δημόσιας υπηρεσίας υπό λειτουργική έννοια (π.χ. ηλεκτρική ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, ταχυδρομικές υπηρεσίες).

Οι ανεξάρτητες αρχές αποτελούν:

- σημαντικούς θεσμούς του ελληνικού διοικητικού συστήματος
- εκδήλωση νέων μορφών διακυβέρνησης

Ο ρόλος τους:

- ενισχύεται συνεχώς τις τελευταίες δεκαετίες
- διευρύνεται το πεδίο αρμοδιοτήτων και τομέων παρέμβασής τους
- αυξάνεται ο αριθμός τους

Παρουσιάζουν αποκλίσεις από τα παραδοσιακά πρότυπα οργάνωσης
Αποτελούν εκφάνσεις μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού|

Συνταγματικά κατοχυρωμένες ΑΔΑ

- Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης
- Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
- Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
- Συνήγορος του Πολίτη

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ - Οργάνωση και λειτουργίες της Πολιτείας > ΤΜΗΜΑ ΣΤ' - Διοίκηση > ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ - Οργάνωση της διοίκησης

Άρθρο 101Α: (Ανεξάρτητες αρχές)

1. Όπου από το Σύνταγμα προβλέπεται η συγκρότηση και η λειτουργία ανεξάρτητης αρχής, τα μέλη της διορίζονται με ορισμένη θητεία και διέπονται από προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, όπως νόμος ορίζει.

****2. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την επιλογή και την υπηρεσιακή κατάσταση του επιστημονικού και λοιπού προσωπικού της υπηρεσίας που οργανώνεται για την υποστήριξη της λειτουργίας κάθε ανεξάρτητης αρχής. Τα πρόσωπα που στελεχώνουν τις ανεξάρτητες αρχές πρέπει να έχουν τα ανάλογα προσόντα, όπως νόμος ορίζει. Η επιλογή τους γίνεται με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής. Η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των τριών πέμπτων των μελών της. Η θητεία των μελών των ανεξάρτητων αρχών παρατείνεται έως το διορισμό νέων μελών. Τα σχετικά με τη διαδικασία επιλογής των μελών των ανεξάρτητων αρχών και της λειτουργίας και των αρμοδιοτήτων της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής ορίζονται από τον Κανονισμό της Βουλής.

3. Με τον Κανονισμό της Βουλής ρυθμίζονται όσα αφορούν τη σχέση των ανεξάρτητων αρχών με τη Βουλή και ο τρόπος άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

**** Με τέσσερις αστερίσκους δηλώνονται τα σημεία της Αναθεώρησης που αναγράφονται στο Ψήφισμα της 25ης Νοεμβρίου 2019 της Θ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων.

Οι Ανεξάρτητες Αρχές είναι εθνικά συλλογικά κρατικά όργανα με αυτοτελή διοικητική υποδομή και προϋπολογισμό, των οποίων τα μέλη απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, διορισμένα από μη κυβερνητικούς φορείς για ορισμένη θητεία και έχουν ως ρόλο την κυριαρχική εποπτεία ευαίσθητων τομέων της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής δια μέσου της άσκησης κανονιστικών, γνωμοδοτικών, διαιτητικών και εξελεγκτικών αρμοδιοτήτων.

Λόγοι δημιουργίας των ανεξάρτητων αρχών

- Ανάγκη εξειδικευμένης επιστημονικής / τεχνικής γνώσης
- Αξιοπιστία, συνέχεια και ουδετερότητα
- Απεμπλοκή από πολιτικές παρεμβάσεις
- Εγγύτητα διοικητικής δράσης προς τους πολίτες
- Απαιτήσεις συμμετοχής και διαφάνειας
- Συμβατικές υποχρεώσεις (Οδηγίες ΕΕ)
- Δεσμεύσεις προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής
- Μεταφορά διεθνών πρακτικών

A) Λόγοι που αφορούν τη λειτουργία το Δημοκρατικού Πολιτεύματος.

Οι Ανεξάρτητες Αρχές καλούνται να καλύψουν εκείνα τα κενά της εκτελεστικής εξουσίας στα οποία οι αντιπρόσωποι του λαού δεν ήθελαν να παρέμβουν φοβούμενοι ότι κάτι τέτοιο θα έθετε σε κίνδυνο την πολιτική τους ύπαρξη. Η δημιουργία των Ανεξάρτητων Αρχών συμφιλιώνει τη δημοκρατική αρχή με την αρχή του κράτους δικαίου.

B) Λόγοι που αφορούν την προστασία των προσωπικών δικαιωμάτων

Δύο νέα δικαιώματα έχουν καθιερωθεί στο τέλος του 20^{ου} αιώνα. Πρόκειται για το δικαίωμα στην πληροφόρηση και το δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής που απαιτείται από τη χρήση νέων τεχνολογιών. Το δικαίωμα στην πληροφόρηση συνδέεται άμεσα με την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και την ανάγκη διαφάνειας.

Γ) Λόγοι που αφορούν την πολυπλοκότητα της σύγχρονης διακυβέρνησης

Το είδος της ρύθμισης που εκτελούν οι ανεξάρτητες Αρχές απαιτεί ειδικές επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις. Με αυτές οι Ανεξάρτητες Αρχές είναι σε θέση να κατανοούν κινδύνους που οι κρατικοί λειτουργοί δεν μπορούν.

Δ) Λόγοι που αφορούν την ανάγκη θεσμικής ομοιομορφίας.

Η δημιουργία των Ανεξάρτητων αρχών σε μεγάλο βαθμό και στην απαίτηση για θεσμική ομοιομορφία των κρατών – μελών. Επίσης, στο πλαίσιο της υιοθέτησης καλών ευρωπαϊκών κρατών, τα κράτη μιμούνται την εφαρμογή θεσμών που λειτουργούν με επιτυχία σε άλλα. (καλές πρακτικές).

Επιλογή / ανάδειξη των επικεφαλής των ανεξάρτητων αρχών

A. Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές:

→ Τα μέλη τους επιλέγονται από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής με αυξημένη πλειοψηφία 3/5 και διορίζονται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού (Άρθρο 101ΑΣ και άρθρο 14 Κανονισμού της Βουλής).

→ Απαιτείται η επίτευξη συναίνεσης μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων με συνέπεια: α) αυξημένες εγγυήσεις ανεξαρτησίας και β) διασφάλισης απαραίτητου θεσμικού κύρους.

B. Ανεξάρτητες αρχές που προβλέπονται σε τυπικό νόμο:

→ Δεν υφίσταται ένα ενιαίο και συγκροτημένο σύστημα επιλογής

→ Κύριο χαρακτηριστικό η απουσία επίτευξης συναίνεσης και άρα η επιλογή από την εκάστοτε κυβέρνηση. Ως αποτέλεσμα μειωμένες εγγυήσεις ανεξαρτησίας και θεσμικού κύρους.

Κατηγοριοποιήσεις των ανεξάρτητων αρχών

1. Συνταγματική ή μη κατοχύρωση
2. Ύπαρξη ή μη ίδιας νομικής προσωπικότητας
3. Αποστολή (π.χ. προστασία δικαιωμάτων, οικονομική ρύθμιση, κ.λπ.)
4. δεσμευτικός ή μη χαρακτήρας της συγκρότησής τους (π.χ. αρχές που
5. Σύμφωνα με το κριτήριο της φύσης της ασκούμενης δραστηριότητας:
 - α) προστασία ατομικών δικαιωμάτων
 - β) άσκηση εποπτείας σε τομείς της δημόσιας διοίκησης
 - γ) άσκηση αρμοδιοτήτων για τη λειτουργία (τομέων) της αγοράς
 - δ) μεικτού τύπου, η δραστηριότητα των οποίων εντάσσεται σε δύο τουλάχιστον από τις παραπάνω κατηγορίες

Οι συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές

1. Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

(άρθρο 9^Α του Συντάγματος) Πρόκειται για επταμελές όργανο, Πρόεδρο και έξι μέλη, από τα οποία τα τρία είναι εν ενεργεία ή μη καθηγητές πανεπιστημίου και τα άλλα τρία είναι πρόσωπα κύρους και εμπειρίας στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Έργο της αρχής αυτής αποτελεί η εν γένει προστασία των πολιτών από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ)

Άσκει τον άμεσο κρατικό έλεγχο επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης, στον οποίο περιλαμβάνεται η χορήγηση αδειών, καθώς και η επιβολή σχετικών διοικητικών κυρώσεων (άρθρο 15, παρ. 2 του Συντάγματος).

Αρμοδιότητες

1. Ρυθμιστικές : Καταρτίζει Κώδικες Δεοντολογίας Ειδησεογραφικών Εκπομπών, Διαφημίσεων και Ψυχαγωγικών Προγραμμάτων.
2. Ελεγκτικές Ως προς το περιεχόμενο των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών, ελέγχει συστηματικά την τήρηση των κανόνων της δεοντολογίας, της πληρότητας του προγράμματος, της πολυφωνίας στην ενημέρωση, της προστασίας των ανηλίκων και του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου.
3. Κυρωτικές : Σε περιπτώσεις παραβίασης της νομοθεσίας επιβάλλει χρηματικά πρόστιμα ή άλλες διοικητικές κυρώσεις, ενώ σε σοβαρές περιπτώσεις δύναται να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας.

3. Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών

Με το άρθρο 1 του νόμου 3115/2003 συστάθηκε, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 19 του Συντάγματος, η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών με σκοπό την προστασία του απορρήτου των επιστολών, της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο καθώς και την ασφάλεια των δικτύων και πληροφοριών. Στην έννοια της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, που προβλέπονται από τον νόμο.

4. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ),

που ελέγχει την πρόσληψη, είτε με διαγωνισμό είτε με επιλογή, υπαλλήλων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σύμφωνα με προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια (άρθρο 103, παρ. 9 του Συντάγματος).

5. Συνήγορος του Πολίτη

(ΣτΠ, άρθρο 103, παρ. 9 του Συντάγματος), που είναι μονοπρόσωπη ανεξάρτητη αρχή και το πρόσωπο που τη στελεχώνει (ο Συνήγορος) επικουρείται από έξι Βοηθούς Συνηγόρους. Ο ΣτΠ έχει διαμεσολαβητικές και ελεγκτικές αρμοδιότητες, που ασκούνται με μη ειτελεστές διοικητικές πράξεις. Η βασική αρμοδιότητα του ΣτΠ είναι η διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας.

Μη Συνταγματικά Κατοχυρωμένες

1. Επιτροπή Ανταγωνισμού
2. Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
3. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
4. Εθνική Αναλογιστική Αρχή
5. Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων
6. Συνήγορος του Καταναλωτή
7. Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής
8. Εθνικό Συμβούλιο Δημόσιας Υγείας
9. Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση
10. Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης
11. Επιτροπή Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων
12. Ελληνική Στατιστική Αρχή
13. Σώμα Φορολογικών Διαιτητών
14. Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων

Στο Ελληνικό Διοικητικό Σύστημα έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν Ανεξάρτητες Αρχές. Ορισμένες από αυτές έχουν τον έλεγχο της Δημόσιας Διοίκησης στους σκοπούς τους. Αφού μελετήσετε την σχετική θεωρία περί Ανεξαρτήτων Αρχών και τη θεωρία περί ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης, διαλέξτε μια Ανεξάρτητη Αρχή που ασκεί έλεγχο στη δράση της Δημόσιας Διοίκησης και:

(α) Περιγράψτε τον έλεγχο στον οποίο η ίδια υπόκειται, βάσει του ιδρυτικού της νόμου και της σχετικής θεωρίας,

(β) Περιγράψτε το είδος του ελέγχου που αυτή ασκεί στην Διοίκηση, βάσει των αρμοδιοτήτων της, και κάνετε τη σύγκριση με τις άλλες μορφές ελέγχου που ασκούνται από άλλα όργανα της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης,

(γ) Αναλύστε ένα παράδειγμα άσκησης ελέγχου από αυτήν, βασισμένο σε ένα από τα πορίσματά της ή σε μια ετήσια έκθεσή της.

Πηγές

Για την εκπόνηση της εργασίας χρειάζεται να συμβουλευθείτε τις παρακάτω πηγές:

- Βλαχόπουλος Σπ., "Σύνταγμα και δημόσια διοίκηση" στο Σωτηρόπουλος Δ., Νταλάκου Β. (επιμέλεια), *Το Σύγχρονο Διοικητικό Σύστημα στην Ελλάδα*, ΕΑΠ 2021, **σελ.29-53.**
- Λαμπροπούλου Μ., Διέλλας Γ., "Οι ανεξάρτητες αρχές" στο Σωτηρόπουλος Δ., Νταλάκου Β. (επιμέλεια), *Το Σύγχρονο Διοικητικό Σύστημα στην Ελλάδα*, ΕΑΠ 2021, **σελ.195-216**
- Ηλιάδου Αικ., "Έλεγχοι στη δημόσια διοίκηση" στο Σωτηρόπουλος Δ., Νταλάκου Β. (επιμέλεια), *Το Σύγχρονο Διοικητικό Σύστημα στην Ελλάδα*, ΕΑΠ 2021, **σελ.217-238.**
- Ιστότοποι των Ανεξαρτήτων Αρχών.

A) Συνήγορος του Πολίτη (ΣτΠ)

→ www.synigoros.gr

B) Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ)

→ www.asep.gr

Γ) Εθνική Αρχή διαφάνειας (ΕΑΔ)

→ www.aead.gr

Δ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)

→ www.aade.gr

Ε) Επιτροπή Ανταγωνισμού

→ www.epant.gr

Εισαγωγή

Στο Ελληνικό Διοικητικό Σύστημα έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν Ανεξάρτητες Αρχές. Ορισμένες από αυτές έχουν τον έλεγχο της Δημόσιας Διοίκησης στους σκοπούς τους. Αφού μελετήσετε την σχετική θεωρία περί Ανεξαρτήτων Αρχών και τη θεωρία περί ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης, διαλέξτε μια Ανεξάρτητη Αρχή που ασκεί έλεγχο στη δράση της Δημόσιας Διοίκησης και:

Οι ανεξάρτητες αρχές μετατρέπονται σε συνταγματικά όργανα, δηλαδή σε άμεσα όργανα του κράτους, με τη γενική διάταξη του άρθρου 101Α και τις ειδικότερες διατάξεις που μνημονεύουν τις πέντε αρχές στο πλαίσιο μιας συντεταγμένης διαδικασίας, δηλαδή το πλαίσιο μιας αναθεωρητικής διαδικασίας, που δεν μπορεί να αποκλίνει από τις γενικές αρχές του Συντάγματος και από το πλαίσιο των μη υποκείμενων σε αναθεώρηση διατάξεων, μία από τις οποίες είναι η ρητά αναφερόμενη στο άρθρο 110 παρ. 1 του Συντάγματος, αρχή της διάκρισης των εξουσιών κατά το άρθρο 26 του Συντάγματος

Ο ρόλος των Α.Δ.Α. εντοπίζεται στον πολλαπλό προσανατολισμό της λειτουργίας τους. Λειτουργούν ως θεσμικοί εγγυητές για την άσκηση των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων - Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ), Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) -, ως εποπτεύουσες της διοικητικής διαδικασίας για την αντιμετώπιση της κακοδιοίκησης και της αναξιοκρατίας (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), Συνήγορος του Πολίτη (ΣτΠ)), είτε ως ΑΔΑ ρυθμιστικές των αγορών (Επιτροπή Ανταγωνισμού και Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας) (Βενιζέλος, 2007). Η περίπτωση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) περιλαμβάνει χαρακτηριστικά και των τριών προηγούμενων κατηγοριών (Βενιζέλος, 2007).

Εναλλακτική Προσέγγιση Εισαγωγής

εικφώνηση

Στο Ελληνικό Διοικητικό Σύστημα έχουν θεσμοθετηθεί και λειτουργούν Ανεξάρτητες Αρχές. Ορισμένες από αυτές έχουν τον έλεγχο της Δημόσιας Διοίκησης στους σκοπούς τους. Αφού μελετήσετε την σχετική θεωρία περί Ανεξαρτήτων Αρχών και τη θεωρία περί ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης, διαλέξτε μια Ανεξάρτητη Αρχή που ασκεί έλεγχο στη δράση της Δημόσιας Διοίκησης και:

διαλέξτε μια Ανεξάρτητη Αρχή που ασκεί έλεγχο στη δράση της Δημόσιας Διοίκησης

Ο Συνήγορος του Πολίτη ορίζεται από την Βουλή, επικουρείται από πέντε Βοηθούς Συνηγότερους. Οι Βοηθοί Συνήγοροι προΐστανται αντίστοιχα των **ακόλουθων κύκλων**

- δικαιωμάτων του ανθρώπου
- κοινωνικής προστασίας (κοινωνική πολιτική, υγεία, ασφάλιση, πρόνοια, προστασία παιδιού, ηλικιωμένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες)
- ποιότητα ζωής (περιβάλλον, πολεοδομία, χωροταξία, δημόσια έργα, πολιτισμός)
- δικαιωμάτων του παιδιού
- σχέσεων κράτους – πολίτη (πληροφόρηση και επικοινωνία, ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, κατοχύρωση σε δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ, και ΔΕΚΟ)

(α) Περιγράψτε τον έλεγχο στον οποίο η ίδια υπόκειται, βάσει του ιδρυτικού της νόμου και της σχετικής θεωρίας

Μορφές Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης

Ηλιάδου, 2021,
σελ.217-236

- ❖ Ο έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης αναλόγως του οργάνου, το οποίο εκάστοτε επιλαμβάνεται, διακρίνεται σε:

A. κοινοβουλευτικό, B. διοικητικό και Γ. δικαστικό.

- Ο ιεραρχικός ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ έλεγχος γίνεται από το ανώτερο στην ιεραρχία όργανο, το οποίο δίνει οδηγίες και εντολές προς το κατώτερο όργανο και ασκεί έλεγχο στις πράξεις του. Διακρίνεται σε έλεγχο νομιμότητας, και σε έλεγχο σκοπιμότητας.
- Στην περίπτωση της διοικητικής εποπτείας η κεντρική διοίκηση ασκεί έλεγχο επί των πράξεων των κρατιών νομικών προσώπων.

- ❑ Ο **δικαστικός έλεγχος** διενεργείται από τα δικαστήρια, τα οποία εντάσσονται στη Διοικητική Δικαιοσύνη και μπορεί να οδηγήσει στην ακύρωση ή την τροποποίηση της υπό έλεγχο διοικητικής πράξης, ή και στην παροχή αποζημίωσης, σε περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις αστικής ευθύνης του Δημοσίου.

❖ **ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ** [Ενδιάμεση μορφή συνιστά ο έλεγχος, ο οποίος διενεργείται από Ανεξάρτητες Αρχές

- Όσον αφορά τη **λειτουργική ανεξαρτησία** ο Νόμος 3051/2002 ορίζει ότι οι Ανεξάρτητες Αρχές δεν υπόκεινται σε εποπτεία και έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές. Έτσι συμπεραίνεται ότι ο διαχωρισμός από τα Υπουργεία είναι σαφής και ξεκάθαρος.

Κοινοβουλευτικός έλεγχος

Ηλιάδου, 2021,
σελ.222-223

- Στον Κανονισμό της Βουλής ορίζεται ότι η Αρχή πρέπει να υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής κάθε Οκτώβριο έκθεση με τα πεπραγμένα της που διαβιβάζεται στην αρμόδια επιτροπή προς συζήτηση .
- Τα πορίσματα διαβιβάζονται στον Πρόεδρο της Βουλής και στη συνέχεια στον αρμόδιο Υπουργό και την Αρχή ενώ παράλληλα διατίθενται προς συζήτηση στη Βουλή χωρίς ψηφοφορία. Οι κανόνες αυτοί περιγράφουν μια διαρκή σχέση επικοινωνίας και συνεργασίας ανάμεσα στο Κοινοβούλιο και το Συνήγορο που αποβλέπει στη διασφάλιση διαφάνειας κατά την άσκηση κριτικής επί του έργου της Αρχής

- Ωστόσο στην περίπτωση των ΑΔΑ, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος διαφοροποιείται ποιοτικά, καθώς χαιρούν ανεξαρτησίας τόσο απέναντι στην εκτελεστική όσο και στη νομοθετική εξουσία, και ο έλεγχός τους δεν χαρακτηρίζεται από συγκρουσιακό κλίμα αντιπαράθεσης, αλλά αντιθέτως, συνιστά μια **μορφή ενημέρωσης της Βουλής** και παρουσίασης της δράσης των αρχών αλλά και των προβλημάτων που συναντούν στο έργο τους.
- Κύριες μορφές του συνιστούν η υποβολή και συζήτηση εκθέσεων των Αρχών – ετησίων και ειδικών, τακτικών ή έπειτα από παραγγελία της Βουλής – η ακρόαση των μελών των Αρχών και οι κοινοβουλευτικές αναφορές τους προς τη Βουλή.

(α) έλεγχος /βάσει του ιδρυτικού της νόμου και της σχετικής θεωρίας

Ο ΣτΠ ιδρύθηκε με τον Ν. 2477/1997, ως Ανεξάρτητη Αρχή, και ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Οκτώβριο του 1998. Κατοχυρώθηκε συνταγματικά με το άρθρο 101 του Συντάγματος κατά την αναθεώρησή του το 2001. Τόσο η λειτουργική ανεξαρτησία της Αρχής όσο και η προσωπική ανεξαρτησία των μελών της ρυθμίζεται από τον Ν. 3051/2002. Σύμφωνα με αυτόν η Αρχή “δεν υπόκειται σε εποπτεία και έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές” αλλά ελέγχεται βάσει του κανονισμού της Βουλής, με τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Αντίστοιχα η προσωπική ανεξαρτησία των μελών ρυθμίζεται βάσει του ίδιου νόμου από την καθιέρωση ορισμένης θητείας, τη θέσπιση του ασυμβίβαστου, τόσο κατά τη διάρκεια της θητείας τους όσο και μετά από αυτή, όπως και η αμοιβή τους κατά παρέκκλιση των διατάξεων που ισχύουν (Τζώνος, 2010). Από τις διατάξεις του ιδρυτικού του νόμου τίθεται στο επίκεντρο ο πολίτης και η προστασία των δικαιωμάτων του. Αναδεικνύεται ταυτόχρονα τόσο ο διαμεσολαβητικός του ρόλος “μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών”, όσο και ο στόχος του για “την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας” (Ν. 2477/1997).

- Σύμφωνα με το Αρθ. 101 Α. του Συντάγματος οι ανεξάρτητες αρχές, ένας νέος τύπος οργανωτικού μορφώματος δια του οποίου ασκείται δημόσια δράση, **υπάγονται στον έλεγχο της Βουλής**. Κάθε χρόνο, οι ανεξάρτητες αρχές υποβάλλουν στον Πρόεδρο της Βουλής έκθεση με τα πεπραγμένα τους.
- Η **Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας**, μία από τις τέσσερις μόνιμες ειδικές επιτροπές της Βουλής, μελετά την έκθεση και συντάσσει επ’ αυτής πόρισμα, στο οποίο πρέπει να περιλαμβάνονται και οι θέσεις της εκάστοτε κοινοβουλευτικής μειοψηφίας.

- Η προσωπική ανεξαρτησία του Συνηγόρου σύμφωνα με το Νόμο 3051/2002 συνίσταται στη θέσπιση τετραετούς θητείας με δυνατότητα ανανέωσης μόνο μία φορά, η επιλογή του γίνεται σύμφωνα με το Σύνταγμα από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής με αυξημένη πλειοψηφία και στην υπαγωγή τέλος της πειθαρχικής ευθύνης στις διατάξεις του Κανονισμού της Αρχής.
- Η ανεξαρτησία αυτή προστατεύει τα μέλη των Ανεξάρτητων Αρχών τόσο από την εκτελεστική όσο και από τη νομοθετική εξουσία καθώς δεν προβλέπεται δυνατότητα ανάκλησης ή παύσης. Μέλος Ανεξάρτητης Αρχής παύεται μόνο κατόπιν αμετάκλητης δικαστικής απόφασης για σοβαρό αδίκημα εφόσον προηγουμένως έχει εκδοθεί σχετικό προεδρικό διάταγμα

Ο Συνήγορος του Πολίτη υποβάλλει κάθε χρόνο έκθεση στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Πρωθυπουργό, στην οποία παρουσιάζεται το ετήσιο έργο της Αρχής, και διατυπώνονται συμπεράσματα και προτάσεις για τη βελτίωση των δημοσίων υπηρεσιών.

Η έκθεση αυτή συζητείται από την Βουλή και δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση από το Εθνικό Τυπογραφείο ενώ αναρτάται και στην ιστοσελίδα της Αρχής

Στην άσκηση των καθηκόντων τους ο Συνήγορος και οι Βοηθοί απολαμβάνουν ανεξαρτησία με την έννοια ότι λειτουργούν κατά συνείδηση και είναι υποκείμενα μόνο στο Σύνταγμα και τους νόμους χωρίς να δεσμεύονται από τυχόν οδηγίες ή προσταγές άλλων οργάνων της εκτελεστικής εξουσίας. Πρόκειται για την ουσιαστική ανεξαρτησία του Συνηγόρου που επαφίεται στη βούλησή του, ανεξάρτητα από τις εγγυήσεις που του δίνει ο νόμος και το Σύνταγμα, να εφαρμόζει το νόμο με αντικειμενικότητα, **μη επηρεαζόμενος από τη Βουλή, την Κυβέρνηση ή άλλους παράγοντες**

**Λαμπροπούλου 2021,
σελ.206-207**

Ο έλεγχος στον οποίο υπόκειται ο ΣτΠ

Ο ΣτΠ, όπως και όλες οι ΑΔΑ, αποτελεί κρατικό όργανο που εικφεύγει του ιεραρχικού ελέγχου ή της εποπτείας της κεντρικής διοίκησης και **υπόκειται μόνο σε δικαστικό έλεγχο νομιμότητας**. Έτσι, δεν υπέχουν υποχρέωση υπακοής έναντι των οργάνων της εκτελεστικής λειτουργίας.

Ουσιαστικά δεν έχει κάποια σημαντική συνέπεια για την Αρχή, γιατί η Βουλή ούτε να άρει την εμπιστοσύνη της προς την Βουλή μπορεί ούτε να προκαλέσει την παραίτηση του Συνηγόρου. Αντιθέτως θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η παρουσίαση του έργου του Συνηγόρου μέσω της έκθεσης που καταθέτει στη Βουλή, έχει και έναν διαφορετικό χαρακτήρα και όχι μόνο ελεγκτικό καθώς στις εκθέσεις αυτές ο Συνήγορος διατυπώνει τις απόψεις του για την κατάσταση της Διοίκησης στην Ελλάδα και το ποσοστό στο οποίο αυτή παραβαίνει τους θεσπισμένους κανόνες ενώ παράλληλα κάνει νομοθετικές προτάσεις. Στην πράξη πράγματι πολλές φορές ο νομοθέτης λαμβάνει υπόψη τις εμπειριστατωμένες προτάσεις του Συνηγόρου και θεσπίζει νέους νόμους με αφετηρία τις προτάσεις αυτές που βασίζονται στην εμπειρία της Αρχής, όπως συνέβη για παράδειγμα με το Νόμο για την πρόσβαση στην εκπαίδευση, που στην αιτιολογική του έκθεση διαπιστώνει κανείς ότι το έναυσμα για την ψήφισή του δόθηκε από το Συνήγορο του Πολίτη.

Μπεσίλα –Μακρίδη, Ε. (2010). Έλεγχος Διοίκησης, τόμ. Α΄, Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε.

(β) Περιγράψτε το είδος του ελέγχου που αυτή ασκεί στην Διοίκηση, βάσει των αρμοδιοτήτων της, και κάνετε τη σύγκριση με τις άλλες μορφές ελέγχου που ασκούνται από άλλα όργανα της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης,

β. Ο εσωτερικός έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης

**Ηλιάδου, 2021,
σελ.232-236**

Η πρόβλεψη της δυνατότητας ελέγχου των οργάνων της δημόσιας διοίκησης είναι αναγκαία, τόσο για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των διοικουμένων όσο και για την τήρηση της νομιμότητας και της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος. Ο έλεγχος της Δημόσιας Διοίκησης συμβάλει τόσο στη δημοκρατική λειτουργία της όσο και στην αντιμετώπιση φαινομένων διαφθοράς, διαπλοκής και χρηματισμού των μελών της.

Μορφή εσωτερικού ελέγχου της δημόσιας διοίκησης αποτελεί η λειτουργία και η γενικότερη αποστολή μιας από τις ανεξάρτητες αρχές, του Συνηγόρου του Πολίτη (Ν. 2477/97), ο οποίος κατοχυρώνεται και συνταγματικά (άρθρο 103 § 9 Σ). Αποστολή του είναι η έρευνα, κατόπιν υποβολής αναφορών από τους διοικουμένους, διοικητικών πράξεων, παραλείψεων ή και υλικών ενεργειών των οργάνων της δημόσιας διοίκησης, οι οποίες παραβιάζουν ή προσβάλλουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών

πλαίσιο λειτουργίας του ΣτΠ

Λαμπροπούλου και
Διέλλας, 2021,
σελ.206-207

- Με τον Ν. 3094/2003 ρυθμίζεται νομοθετικά το πλαίσιο λειτουργίας του ΣτΠ.
- Σύμφωνα με αυτόν **το εύρος των φορέων** που εντάσσονται στην **ελεγκτική αρμοδιότητά** του είναι *“υπηρεσίες του δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' & β' βαθμού, των λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των κρατικών Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεων των οποίων τη διοίκηση ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ως μέτοχος”* (Ν. 3094/2003).
- Οι διοικητικές διαδικασίες για τις οποίες μπορεί να απευθυνθεί ο πολίτης στον ΣτΠ καθορίζονται και οριοθετούνται από τον ίδιο νόμο.
- **Αφορούν σε περιπτώσεις** → όπου ένα ατομικό ή συλλογικό όργανο “προσβάλλει με πράξη ή παράλειψη δικαίωμα ή συμφέρον προστατευόμενο από το Σύνταγμα και το νόμο, αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από τελεσίδικη δικαστική απόφαση, αρνείται να εκπληρώσει συγκεκριμένη υποχρέωση που επιβάλλεται από διάταξη νόμου ή από ατομική διοικητική πράξη, ενεργεί ή παραλείπει νόμιμη οφειλόμενη ενέργεια κατά παράβαση των αρχών της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας ή κατάχρηση εξουσίας” (Ν. 3094/2003).

- Αν το αντικείμενο της αναφοράς είναι εντός αρμοδιότητας του ΣτΠ **συλλέγονται όλα τα κρίσιμα στοιχεία** για την περαιτέρω έρευνα της υπόθεσης και ζητούνται από τον ενδιαφερόμενο συμπληρωματικές **πληροφορίες και διευκρινίσεις** και περισσότερα στοιχεία.
- Οι ερευνητές μπορούν να **επισκέπτονται την εμπλεκόμενη υπηρεσία** και να συλλέγουν επί τόπου στοιχεία τα οποία δεν μπορούν να μη χορηγηθούν με την αιτιολογία του απορρήτου.
- Μπορούν επίσης να **εξετάζουν πρόσωπα** και να ζητούν εξειδικευμένη πραγματογνωμοσύνη ή την συνδρομή του Σώματος Επιθεωρητών- Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης ή άλλων Ελεγκτικών Σωμάτων της Διοίκησης όπου κάτι τέτοιο απαιτείται.
- Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας, **συντάσσεται αιτιολογημένο πόρισμα με προτάσεις.**
- Το **πόρισμα γνωστοποιείται στον καθ' ύλη αρμόδιο υπουργό** και τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες προς τις οποίες μπορεί να τεθεί προθεσμία μέσα στην οποία οφείλουν να προβούν σε διορθωτικές του προβλήματος ή να ενημερώσουν για τους λόγους που δεν επιτρέπουν την αποδοχή των προτάσεων του πορίσματος.
- Σε περίπτωση που οι υπηρεσίες δεν αποδέχονται τις προτάσεις χωρίς επαρκή αιτιολογία ο ΣτΠ **μπορεί να δημοσιοποιεί το πόρισμα.**

Αν διαπιστωθεί παράνομη συμπεριφορά λειτουργού, υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης Ν.Π., ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να προκαλέσει την πειθαρχική δίωξη του παρανομούντος ενώ αν υπάρχουν και αποχρώσεις ενδείξεις αξιοποίησης πράξης διαβιβάζει την έκθεση και στον **Εισαγγελέα.**

- Οι κάθε είδους αναφορές προς τον Συνήγορο του Πολίτη πρέπει να υποβάλλονται **εντός έξι (6) μηνών** από την στιγμή που ο ενδιαφερόμενος έλαβε πλήρη γνώση των ενεργειών ή παραλείψεων κατά των οποίων στρέφεται.
- Τις εισαγόμενες υποθέσεις σε κάθε κύκλο αναλαμβάνουν ειδικοί επιστήμονες και βοηθοί επιστήμονες, οι οποίοι διενεργούν έρευνα .

Ο Συνήγορος του Πολίτη μπορεί να επιληφθεί υποθέσεων αυτεπαγγέλτως (άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 3094/2003).

Το 2004 τροποποιήθηκε το άρθρο 5 του Κανονισμού λειτουργίας της Αρχής (ΠΔ 273/1999) και εξειδικεύθηκαν οι διαδικαστικές προϋποθέσεις αυτεπάγγελτης έρευνας της Αρχής.

Στο άρθρο 5 παρ. 3 του ΠΔ 273/ 1999, ενδεικτικά λαμβάνονται υπόψη *«η διαπίστωση ενδιαφέροντος της κοινής γνώμης, η βαρύτητα της προσβολής του δικαιώματος, καθώς και ο αριθμός των ενδιαφερομένων προσώπων και το ενδεχόμενο πραγματικής ή νομικής αδυναμίας των άμεσα θιγομένων προσώπων για πρόσβαση στη διαδικασία υποβολής αναφοράς»*.

1. Στη περίπτωση που ο πολίτης προσφεύγει στην Αρχή προκειμένου να αρχίσει η διαδικασία εξέτασης από τους αρμόδιους ειδικούς επιστήμονες της Αρχής ανάλογα με το θέμα που τίγεται, **ερευνάται αν η έγγραφη αναφορά περιέχει κάποια βασικά στοιχεία** όπως για παράδειγμα τα στοιχεία του πολίτη, τα στοιχεία της εμπλεκόμενης υπηρεσίας και σύντομη περιγραφή της υποθέσεως.

2. Στη συνέχεια και εφόσον η υπόθεση εμπίπτει στον κύκλο αρμοδιοτήτων του Συνηγόρου με βάση το νόμο, διεξάγει σχετική έρευνα. Επομένως η Αρχή πριν προχωρήσει σε εκτίμηση της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων, προβαίνει πρώτιστα σε έλεγχο της νομιμότητας του ίδιου του αιτήματος του πολίτη.

3. Μετά το τέλος της ερευνητικής διαδικασίας που εκτέθηκε ο Συνήγορος του Πολίτη και εφόσον μελετηθεί πλήρως η υπόθεση συντάσσεται έγγραφο που απευθύνεται προς την αρμόδια υπηρεσία και μπορεί να θέσει προθεσμία μέσα στην οποία η Διοίκηση είναι υποχρεωμένη να ενημερώσει τον Συνήγορο σχετικά με την έκβαση της υπόθεσης και την αποδοχή ή όχι των προτάσεων του. Σε περίπτωση που η διοίκηση δεν αιτιολογεί επαρκώς την μη αποδοχή των προτάσεων της Αρχής, αυτή έχει το δικαίωμα να δημοσιοποιήσει την απάντηση της διοίκησης.

σύγκριση

Ο διοικητικός έλεγχος της διοικητικής δράσης σε ευρεία έννοια είναι ο έλεγχος που ασκείται στην διοικητική δράση από τα ίδια τα διοικητικά όργανα (από αυτό που π.χ. εκδίδει μια διοικητική πράξη και στην συνέχεια διαπιστώνει ότι είναι παράνομη και την ανακαλεί) από ιεραρχικά προϊστάμενα, εποπτεύοντα, ελεγκτικά ή άλλα όργανα και δομές της εκτελεστικής εξουσίας αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν ενστάσεων ή καταγγελιών πολιτών.

Τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, τα διοικητικά πρωτοδικεία και το Τριμελές Διοικητικό Εφετείο, τα οποία εξετάζουν σύμφωνα με το Σύνταγμα τις διοικητικές διαφορές ουσίας (άρθρο 94 § 1 Σ) και έχουν τη δυνατότητα να εξετάζουν παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων της δημόσιας διοίκησης με το ένδικο βοήθημα της προσφυγής.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο (άρθρο 98 Σ), το οποίο έχει την δυνατότητα ελέγχου διαφορών που αφορούν την απονομή σύνταξης (άρθρο 98 § 1, στ' Σ), καθώς και τον έλεγχο της ευθύνης των δημοσίων υπαλλήλων για αποζημίωση που έχει καταβάλει για παράνομη πράξη ή παράλειψή τους το Κράτος (άρθρο 98 § 1, ζ' Σ).

Ο Συνήγορος δεσμεύεται πλήρως από κάθε βαθμίδα της ισχύουσας δικαιοκτικής πυραμίδας, και κάθε έκφανση της δράσης του διέπεται από την αρχή της νομιμότητας. Ως εκ τούτου, υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, όντας - έστω και τυπικά - τμήμα της εκτελεστικής εξουσίας, ενώ αυτονόητο είναι και το καθήκον σεβασμού και συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις. Κατά μία άποψη, συνιστά θεσμικό διάυλο εποικοδομητικής συνεργασίας μεταξύ νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας προς την κατεύθυνση της βελτίωσης του πολιτικού, κοινωνικού και οικονομικού γίγνεσθαι.

Ο ΣτΠ λειτουργεί συμπληρωματικά στον εσωτερικό διοικητικό έλεγχο που αναλύθηκε στα προηγούμενα κεφάλαια επιδιώκοντας την εξωδικαστική διευθέτηση των προβλημάτων προς όφελος των διοικούμενων, καταπολεμώντας την κακοδιοίκηση και την διαφθορά εντός των κόλπων της δημόσιας διοίκησης σε ένα πλαίσιο διαφάνειας, και αναβαθμίζοντας εν τέλει την όλη δράση της δημόσιας διοίκησης

Οι Ανεξάρτητες Αρχές δεν μπορούν να ανήκουν στη νομοθετική εξουσία αφού η κανονιστική τους αρμοδιότητα είναι οριοθετημένη και περιορισμένη από τις εξουσιοδοτικές διατάξεις που παρέχει η ίδια η νομοθετική εξουσία. Παράλληλα, δεν μπορούν να ενταχθούν ούτε στη δικαστική λειτουργία μολονότι οι εγγυήσεις των μελών τους είναι παρόμοιες με αυτές των δικαστών.

σύγκριση

Η διαμεσολάβηση ουσιαστικά του Συνηγόρου έγκειται σε συστάσεις και προτάσεις προς την Διοίκηση για την απάντηση στα αιτήματα των διοικουμένων, την ικανοποίηση των αιτημάτων τους και συστάσεις για τη λήψη μέτρων προκειμένου να τακτοποιηθεί μια κατάσταση. Επιπλέον είναι στη διακριτική ευχέρεια του Συνηγόρου μετά το τέλος τη ερευνητικής διαδικασίας και εφόσον το απαιτεί η φύση της υπόθεσης να συντάξει πόρισμα που το γνωστοποιεί στον καθ' ύλην αρμόδιο υπουργό και τις αρμόδιες υπηρεσίες (άρθρο 4 παρ. 6 Ν. 3094/2003). Αξίζει να σημειωθεί ότι η ένταση της έρευνας είναι ανάλογη με το επίπεδο σοβαρότητας της κάθε αναφοράς που καταφθάνει στην Αρχή.

Οι Ανεξάρτητες Αρχές καλούνται να καλύψουν εκείνα τα κενά της εκτελεστικής εξουσίας στα οποία οι αντιπρόσωποι του λαού δεν ήθελαν να παρέμβουν φοβούμενοι ότι κάτι τέτοιο θα έθετε σε κίνδυνο την πολιτική τους ύπαρξη.

Η δημιουργία των Ανεξάρτητων Αρχών συμφιλιώνει τη δημοκρατική αρχή με την αρχή του κράτους δικαίου.

Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές αποτελούν, έναν μηχανισμό μεταρρυθμιστικών τάσεων οι οποίες κινούνται σύμφωνα με τις βασικές αρχές του Νέου Δημόσιου Management.

- ενισχύουν τη νομιμότητα και διασφαλίζουν την δημοκρατική αρχή αλλά και το κύρος της πολιτικής εξουσίας.
- Η καθιέρωση τους συμβάλλει σημαντικά στο έργο της δημόσιας διοίκησης
- ενισχύει τις αρχές του Νέου Δημόσιου Management, ως αμερόληπτο, ουδέτερο και ανεξάρτητο θεσμικό όργανο χωρίς πολιτικές σκοπιμότητες.
- Συντονίζεται αποτελεσματικά η κυβερνητική δράση.

(γ) Αναλύστε ένα παράδειγμα άσκησης ελέγχου από αυτήν, βασισμένο σε ένα από τα πορίσματά της ή σε μια ετήσια έκθεσή της.

υποθέσεις για την παιδεία

Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε υποθέσεις για την παιδεία , οι οποίες αναφέρονται στην ετήσια έκθεση του

<https://www.synigoros-solidarity.gr/etiketa/%CE%B8%CF%8D%CE%BC%CE%B1-%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CE%BF%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B3%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CE%B2%CE%AF%CE%B1%CF%82>

Ο Συνήγορος του Πολίτη καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της προβληματικής λειτουργίας και της γραφειοκρατίας της δημόσιας διοίκησης με όλες τις ατέλειες και ελλείψεις που αυτό συνεπάγεται

Σύμφωνα με την έκθεση η περιοριστική δημοσιονομική πολιτική επέφερε επιπτώσεις στη λειτουργία και ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Παράλληλα, η επιδείνωση της καθημερινότητας των ανήλικων, ιδίως λόγω της οικονομικής επιβάρυνσης των οικογενειών τους, καθιστά την παρέμβαση του Συνήγορου επιτακτική, τόσο προς την κατεύθυνση εξασφάλισης του δικαιώματος πρόσβασης στην εκπαίδευση, όσο και προς την κατεύθυνση ανεύρεσης λύσεων για την εξομάλυνση εντάσεων εντός και εκτός σχολικού περιβάλλοντος.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μη εγγραφή μαθητών στο σχολείο λόγω αντίθεσης των γονέων στον υποχρεωτικό εμβολιασμό

Ομαδική αναφορά γονέων είχε ως αντικείμενο την άρνηση διευθυντών δημοτικών σχολείων και γυμνασίων να εγγράψουν τα παιδιά τους, λόγω της μη διενέργειας των υποχρεωτικών εμβολίων, κατ' επιλογή των γονέων.

Ο Συνήγορος δεν διατύπωσε κρίση για την αναγκαιότητα ή μη της διενέργειας του υποχρεωτικού εμβολιασμού των μαθητών, εκτιμώντας ότι η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στους ειδικούς στον χώρο της υγείας, καθώς συνδέεται με την προστασία του έννομου αγαθού της δημόσιας υγείας.

Ωστόσο, υποστήριξε ότι η μη εγγραφή στις βαθμίδες υποχρεωτικής εκπαίδευσης των μαθητών που δεν έχουν εμβολιαστεί, λόγω των πεποιθήσεων των γονέων τους, συνιστά υπέρμετρα δυσανάλογο μέτρο προστασίας της υγείας, διότι στερεί από τους μαθητές αυτούς την απόλαυση ενός άλλου συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος: της πρόσβασης στην εκπαίδευση.

Ο Συνήγορος πρότεινε, στις περιπτώσεις αυτές, να εγγράφεται ο μαθητής στο σχολείο με την τήρηση όμως σχετικής σημείωσης στο ατομικό δελτίο υγείας του. Το Υπουργείο Παιδείας, όμως, ενέμεινε στη θέση ότι μόνος λόγος εξαιρέσεως από τον υποχρεωτικό εμβολιασμό είναι οι περιπτώσεις ιατρικής αντένδειξης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

η μη εγγραφή –στις βαθμίδες υποχρεωτικής εκπαίδευσης– των μαθητών που δεν έχουν εμβολιαστεί, λόγω των πεποιθήσεων των γονέων τους, συνιστά υπέρμετρα δυσανάλογο μέτρο προστασίας της υγείας, διότι στερεί από τους μαθητές αυτούς την απόλαυση ενός άλλου συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος: της πρόσβασης στην εκπαίδευση.

Ομαδική αναφορά γονέων είχε ως αντικείμενο την άρνηση διευθυντών δημοτικών σχολείων και γυμνασίων να εγγράψουν τα παιδιά τους, λόγω της μη διενέργειας των υποχρεωτικών εμβολίων, κατ' επιλογή των γονέων. Ο Συνήγορος δεν διατύπωσε κρίση για την αναγκαιότητα ή μη της διενέργειας του υποχρεωτικού εμβολιασμού των μαθητών, εκτιμώντας ότι η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στους ειδικούς στον χώρο της υγείας, καθώς συνδέεται με την προστασία του έννομου αγαθού της δημόσιας υγείας. Ωστόσο, υποστήριξε ότι η μη εγγραφή –στις βαθμίδες υποχρεωτικής εκπαίδευσης– των μαθητών που δεν έχουν εμβολιαστεί, λόγω των πεποιθήσεων των γονέων τους, συνιστά υπέρμετρα δυσανάλογο μέτρο προστασίας της υγείας, διότι στερεί από τους μαθητές αυτούς την απόλαυση ενός άλλου συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος: της πρόσβασης στην εκπαίδευση. Ο Συνήγορος πρότεινε, στις περιπτώσεις αυτές, να εγγράφεται ο μαθητής στο σχολείο με την τήρηση όμως σχετικής σημείωσης στο ατομικό δελτίο υγείας του. Το Υπουργείο Παιδείας, όμως, ενέμεινε στη θέση ότι μόνος λόγος εξαιρέσεως από τον υποχρεωτικό εμβολιασμό είναι οι περιπτώσεις ιατρικής αντένδειξης (υπόθεση 162670/2013).

Ο Συνήγορος πρότεινε, στις περιπτώσεις αυτές, να εγγράφεται ο μαθητής στο σχολείο με την τήρηση όμως σχετικής σημείωσης στο ατομικό δελτίο υγείας του. Το Υπουργείο Παιδείας, όμως, ενέμεινε στη θέση ότι μόνος λόγος εξαιρέσεως από τον υποχρεωτικό εμβολιασμό είναι οι περιπτώσεις ιατρικής αντένδειξης (υπόθεση 162670/2013).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι θεσμοί ελέγχου και διαφάνειας στη Δημόσια Διοίκηση εστιάζουν στον εντοπισμό και την πάταξη φαινομένων διαφθοράς και κακοδιοίκησης και στη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας του δημόσιου τομέα. Οι ΑΔΑ αποτελούν κρατικά όργανα, που **δεν εντάσσονται στα πλαίσια του ιεραρχικού ελέγχου** ή της διοικητικής εποπτείας και υπόκεινται αποκλειστικά σε κοινοβουλευτικό και σε δικαστικό έλεγχο νομιμότητας. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπακούουν τα όργανα της εκτελεστικής λειτουργίας. Τα μέλη των ΑΔΑ απολαμβάνουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία και διαθέτουν ευρείες αποφασιστικές αρμοδιότητες. Με το άρθρο 101Α του Συντάγματος **κατοχυρώθηκε η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία** πέντε ΑΔΑ (Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, Αρχή Προστασίας του απορρήτου των Τηλεπικοινωνιών, το ΑΣΕΠ και ο Συνήγορος του Πολίτη).

Eclass4U

The best Choice for you

ΤΕΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ 6